

Dragan Vojvodić je prejel številne raziskovalne štipendije in nagrade, kot so: nagrade Univerze v Illinoisu, Chicago; Odbora za festival EU Japonska, Tokio; Novega Sada EPK 2022, Novi Sad; DEPO 2015, Plzen, Češka; Galerije Titanic, Turku, Finska itd.

Njegova dela se nahajajo v naslednjih zbirkah: Muzej sodobne umetnosti Vojvodine v Novem Sadu, Regionalni umetniški muzej južne Ostrobočnice na Finskem, Festival video umetnosti 700 IS na Islandiji, Galerija Matice srbske v Novem Sadu, Zbirka Pierre Curtin v Sarajevu, Muzej Terra v Kikindi, Fundacija Obras na Portugalskem, DEPO 2015 v Plznu, Center sodobne umetnosti Črne gore v Podgorici, Galerija sodobne umetnosti v Zrenjaninu, Kulturni center Leskovac, pa tudi v zasebnih zbirkah doma in v tujini (Finska, Danska) ter izobraževalnih ustanovah v Srbiji.

Dragan Vojvodić je član SULUV (Zveze društev vizualnih umetnikov Vojvodine) in ULUS (Društva likovnih umetnikov Srbije). Je ustanovitelj in koordinator nevladne organizacije in rezidenčnega umetniškega centra Art Box v Petrovaradinu (Novi Sad) ter istoimenskega portala za promocijo kulture in umetnosti (www.artboxportal.com).

Dragan Vojvodić

SOUND(LESS)/(BREZ)ZVOČNO

10. 10.–8. 11. 2025

artKIT

Razstava *Sound(less)/(Brez)zvočno* povezuje avtobiografski diskurz z idejami avantgardnih in konceptualnih umetniških praks, pri čemer preizprašuje zvok in njegovo odsotnost. Avtor izhaja iz lastne izkušnje – glasbe/zvoka – da bi artikuliral prostor, v katerem se slušno spremeni v vizualno, kar ustvarja novo okoliščino in pripoved.

Z umetniškimi postopki apropiacije in reinterpretacije se Dragan Vojvodić sklicuje na avtorje, kot so Kazimir Malevič, John Cage, Marcel Duchamp in Joseph Kosuth, katerih umetniške postopke kot izhodišče za ponovno preučevanje pomena in meja medijev in umetniških del prestavlja v nov kontekst, odpira dialog zgodovinske dediščine in osebne izkušnje.

Instalacije in ready-made objekti so ustvarjeni iz glasbenih zapisov – znakov kulturnega spomina, dokumentov časa, hkrati pa tudi pričevanja izgnanstva. Postavljeni v krožne oblike preizprašujejo praznino in diskontinuiteto, medtem ko reprodukcijski potencial njihovega zvoka kaže na odsotnost.

DELA

Instalacija *Soundless/Brezzvočno*, sestavljena iz zavrženih LP plošč, postavljenih v krožni obliki na tleh galerije, priključuje v spomin vinilno zbirko, ki jo lahko beremo kot nekakšen spominek pa tudi kot vizualno predstavitev odsotnosti – zvoka, predmeta, prostora in časa.

V delu *Black Hole/Črna luknja* avtor ruši mejo med sliko in predmetom, pri čemer uporablja obliko črnega kroga kot metaforo za praznino pa tudi kot preizpraševanje narave umetniškega medija. Delo *Yu–got–on* (parafraza imena tovarne plošč *Jugoton*) uvaja dimenzijo uničenja: glasbene plošče so polomljene in s tem izgubijo svojo funkcionalnost, fragmenti, razporejeni v krogu, pa so sled nečesa, kar je obstajalo in izginilo – kar je v enem pomenskem segmentu tudi analogija z osebno in kolektivno zgodovinsko izkušnjo.

Posebno celoto tvorijo dela *Soundtrack of One's Life, One and Three* in *Melting/Zvočni posnetek enega življenja, Ena in tri* in *Taljenje*. V instalaciji *Soundtrack of One's Life/Zvočni posnetek enega življenja* – ovitki plošč, ki jih je umetnik poslušal v svojih formativnih letih, postanejo arhiv zvočnega spomina. Berejo se kot palimpsest: nekoč del subkulture, danes v dialogu s sodobno umetnostjo in elektronsko glasbo. V delu *One and Three/Ena in tri* Vojvodić izhaja iz Kosuthove metodologije in združuje originalno škaflo LP plošče, fiskalni račun in majico, ki se nanašajo na isti glasbeni in kulturni pojav (Laibach). *Melting/Taljenje*, stopljena glasbena plošča, zanika funkcionalnost medija in postane vizualna sled izginotja in preobrazbe. Skupaj ta dela kažejo, kako LP plošča in njen ovitek presegata status vsakdanjih predmetov in postaneta sredstvi za raziskovanje spomina, identitete in narave umetniškega predmeta.

Dragan Vojvodić
SOUND(LESS)/(BREZ)ZVOČNO
10. 10.–8. 11. 2025

artKIT, Glavni trg 14, Maribor
Odpiralni čas: od torka do petka od 15. do 19. ure, v soboto od 10. do 13. ure

Posebno mesto zaseda vinil **Soundless** (2020), parafraza Cageovega dela 4'33". V njem tišina postane performativna: plošča se predvaja, a zvok je odsoten, čeprav je vsaka tišina že napolnjena z akustiko prostora. Hkrati je črni ovitek plošče, ročno natisnjen na Gutenbergovem tiskarskem stroju, reinterpretacija Malevičevega *Črnega kvadrata na belem ozadju*.

Zvočna dela širijo pripoved brez zvoka, postajajo njen zvočni dvojnik in bolj eksplicitno predstavljajo družbenopolitično okoliščino. V zvočni instalaciji **Telo stroj** (15' zanka), ki je nastala iz zvoka, ki ga je avtor produciral in dodatno predvajal med izvedbo svojih dveh performansov, Vojvodić tudi lastno delo obravnava kot material za oblikovanje, manipulacijo in ustvarjanje novega dela. Performansa, ki sta tematizirala ponavljajočo se izkušnjo telesa kot metaforo represije, izčrpavanja in absurda, s pomočjo digitalne obdelave postaneta sredstvo za preoblikovanje izkušnje telesa v zvočno krajino.

Konceptualna osnova video dela **Arhitekturni hrup** je snemanje zvoka in situ, znotraj določene arhitekturne entitete, pa tudi avtorjeva namera, da poosebi arhitekturo, ki v tem srečanju oddaja določen zvok in zato v konceptualnem smislu naznanja svoj obstoj. Poleg ambientalnega načina ima ta avdio-video zapis tudi performativni značaj – ustvarjanje zvoka iz tako imenovanih najdenih predmetov, dobljenih znotraj prostorske enote.

Performans **History of the Hardcore/Zgodovina hardcora** je zasnovan kot dolgotrajno poslušanje glasbenih plošč različnih žanrov, kombiniranih z ideološko in nacionalno obarvanimi avdio zapisi. Avtor v vlogi DJ-ja skozi avtobiografski diskurz in ironično manipulacijo zvoka obračunava s politikami in njihovimi vsiljenimi narativi. Na dadaistični način kolažira melodije in besede v kakofonijo, ki postane notranji prostor upora in zadnje zatočišče pred družbeno resničnostjo. Na ta način delo dekonstruira politične ideološke matrice in kaže, kako lahko zvok postane sredstvo kritike in nasprotovanja kolektivni manipulaciji.

Razstava *Sound(less)/(Brez)zvočno* torej ne deluje le na področju vizualne, zvočne in intermedijske umetnosti, temveč tudi v teoretičnem prostoru med zvokom in tišino, prisotnostjo in odsotnostjo, materialnim in nematerialnim. Umetnik pokaže, da lahko tišina in zvok, odsotnost in prisotnost delujejo kot enako produktivna načela umetniškega izražanja.

BIOGRAFIJA

Spletna stran

Študij je začel na Akademiji likovnih umetnosti v Sarajevu, diplomiral pa je na Akademiji umetnosti v Novem Sadu na oddelku za slikarstvo. V svoji umetniški praksi uporablja različne medije – performans, umetniško akcijo, instalacijo, in situ, video, zvok, fotografijo, kiparstvo, slikarstvo.

Sodeloval je v nizu umetniških rezidenc in zastopal državo na številnih razstavah na Islandiji, Japonskem, Madžarskem, Hrvaškem, v Franciji, Nemčiji, Avstriji, Češki, Romuniji, Sloveniji, Bosni in Hercegovini, Črni gori, Severni Makedoniji itd.

Razstavljal je na številnih samostojnih in skupinskih razstavah v Srbiji, regiji in mednarodno, med katerimi izstopajo: Salon Muzeja sodobne umetnosti Beograd, Kulturni center Beograd, Goethejev inštitut Beograd, Galerija Grafični kolektiv, Galerija Ozon, Galerija SKC in Muzej 25. maj v Beogradu; Muzej sodobne umetnosti Vojvodine, Galerija Matice srbske, Kulturni center Novi Sad v Novem Sadu; EuropeNow (CES), Univerza v Kolumbiji in projekt Ejecta v ZDA; Narodna galerija BiH, Galerija Collegium Artisticum, Galerija Duplex in Galerija Zvono v Sarajevu; Narodni muzej Črne gore/Umetnostna galerija »Dado« v Cetinju in Center sodobne umetnosti Črne gore v Podgorici; Künstlerhaus na Dunaju; Regionalni umetniški muzej Nelimarkka na Finskem; Kulturni center Srbije v Parizu, Galerija Prozori v Zagrebu, Galerija Poola v Pulju, Umetniška delavnica Lazareti v Dubrovniku, Palais de Tokyo v Parizu, Umetniški prostor Toki v Tokiu itd.

Sodeloval je na mednarodnih festivalih performansa na Hrvaškem (14. dnevi performansov v Galerijem centru v Varaždinu in Muzeju sodobne umetnosti Istre), Madžarskem (festival Esetleg, Pécs) in v Italiji (Infr'ation Venezia 3, Benetke), Srbiji (19. bienale umetnosti v Pančevu, Muzej Vojvodine, MSUV, IMAF) ter nastopal v Kulturnem centru Rogaland v Stavangerju (Norveška), Muzeju sodobne umetnosti Vojvodine v Novem Sadu, Muzeju moderne in sodobne umetnosti na Reki, Muzeju sodobne umetnosti Črne gore v Podgorici, Kulturnem centru Aparaditehas v Tartuju (Estonija), galerijah Poola v Pulju in ARL v Dubrovniku itd.

Vključen je bil v mednarodne umetniške projekte in bienalih, med katerimi izstopa skupni projekt »By the means at Hand« umetnice Vlatke Horvat v hrvaškem paviljonu na 60. umetniškem bienalu v Benetkah (2024); 19. bienalu v Pančevu (2020); Art Encounters, Temišvar (2019) in Oktobrski salon, Beograd (2013); kot tudi na naslednjih razstavah: *Missing Stories*, Goethe Institute, Beograd (2020–2022); *Risk Change/Tvegaj spremembo*, MSUV, Novi Sad (2019); *Milky Way*, MSUV, Novi Sad (2022); *Donavski dialogi*, Novi Sad (2015, 2020); *Festival svetlobe*, Plzen, Češka (2018); *Mikser Festival*, Beograd; 2010700 IS Video Art Festival, Islandija (2008) idr.

Je udeleženec mednarodnih umetniških rezidenc in raziskovalnih projektov ter programov: USF Verftet, Bergen, Norveška (2024/2023/2012/2014); Konstepidemin, Göteborg, Švedska (2023/2022/2014); Typa Print Museum, Tartu, Estonija (2020); Nacionalni center za sodobno umetnost NCCA, Sankt Peterburg, Rusija (2018); DEPO 2017, Plzen EPK 2015 (2017); Kamov residence, Reka (2017); Muzej Nelimarkka, Finska (2016, 2009); Galerija Titanic, Turku, Finska (2008); SIM House Reykjavik, Islandija (2006); Cite des Arts, Pariz (2011, 2004); Univerza v Illinoisu, Chicago, ZDA (1996), pa tudi na rezidencah na Portugalskem in v Španiji, umetniške kolonije v Srbiji, kot sta Terra Symposium, Kikinda (2017) ali Mednarodna kolonija Vlasina (2022).